

Giới và REDD+

Nhìn nhận khía cạnh giới trong lâm nghiệp không liên quan đến việc đúng hay sai về mặt chính trị mà tất cả đều hướng tới tính hiệu quả trong bảo tồn và phát triển

Tạp chí Aborvitae, số 43, IUCN, 2011

Các thảo luận quốc tế về REDD+ và biến đổi khí hậu đã trực tiếp đề cập đến các nhu cầu cần thiết của người bản địa. Tuy nhiên, cho đến nay các nỗ lực kết nối REDD+ và các hoạt động về biến đổi khí hậu dành để bảo vệ một cách cụ thể quyền của người phụ nữ còn ít được đề cập. Bản tin này tìm hiểu việc lập kế hoạch và thực thi REDD+ như thế nào để có thể làm tăng các điều kiện sống của phụ nữ nông thôn ở khu vực Châu Á – Thái Bình Dương.

Trong số này

- 3 Khung bảo vệ các quyền về giới.
- 4 Tại sao mọi người đều cần phải tham gia?
- 5 Trường hợp điển hình: Bếp nấu ăn sử dụng hiệu quả chất đốt
- 6 Các bài học trong khu vực
Nepal: Lâm nghiệp cộng đồng và các lợi ích kép từ rừng.
Afghanistan: Trao quyền cho phụ nữ thông qua chương trình REDD+
Ấn Độ: Một ngày trong đời của một người phụ nữ nông thôn ở Orissa
- 8 Các kiến nghị cho việc lồng ghép Giới trong REDD+

Disclaimer:

Tài liệu này là kết quả của một dự án được hỗ trợ bởi Cơ quan Phát triển Quốc tế Anh (DFID) dành cho các nước đang phát triển. Tuy nhiên, các quan điểm đã trình bày và các thông tin chứa đựng trong đó không nhất thiết phản ánh quan điểm hay ủng hộ của DFID do vậy cơ quan này không có trách nhiệm về các thông tin và quan điểm đó hay về bất kỳ sự tin cậy nào vào các thông tin này.

VỀ REDD-Net

REDD-Net là một cổng chia sẻ nguồn lực và thông tin về chương trình Giảm phát thải từ Mất rừng và Suy thoái rừng (REDD+). Mạng lưới chia sẻ các thông tin và nguồn tài nguyên mới nhất chủ yếu cho các tổ chức xã hội dân sự và các đối tượng thực hành REDD+ nhằm giúp họ xây dựng các chính sách và dự án REDD+ vì người nghèo. Được dẫn dắt bởi Viện phát triển hải ngoại (ODI), các đối tác của mạng lưới REDD-Net bao gồm RECOFTC – Trung tâm vì Con người và Rừng, Trung tâm sau đại học và Nghiên cứu Nông nghiệp nhiệt đới (CATIE) và Đồng minh Uganda vì Phát triển bền vững (UCSD).

www.redd-net.org

Lời Người biên tập

Thưa các bạn đọc,

Các tổ chức xã hội dân sự tiếp tục đặt ra các quan ngại về REDD+, cảnh báo rằng quyền đảm bảo an toàn của các cộng đồng địa phương và người bản địa có thể bị xem nhẹ nếu chương trình không đặt ra các biện pháp bảo hộ quyết liệt. Bản tin này đặt câu hỏi, liệu đã đủ để đảm bảo cho phụ nữ không bị thiệt thòi bởi chương trình REDD+? Liệu chúng ta cũng nên đòi hỏi rằng REDD+ phải nâng cao và cải thiện các điều kiện cho phụ nữ nông thôn trong khu vực?

Từ những bài học thực tiễn như chương trình lâm nghiệp cộng đồng, chúng tôi đề nghị rằng các hoạt động REDD+ có thể và phải đi xa hơn việc tránh gây hại cho phụ nữ - nó phải trở thành một thứ công cụ để chủ động tăng cường các quyền và vị trí của các nhóm ngoài lề, như nhóm đối tượng phụ nữ. Chính bởi REDD+ là một chương trình dựa trên kết quả triển khai, chương trình cung cấp cho chúng ta các công cụ chính xác để có thể làm được điều này. Việc bổ sung các tiêu chí yêu cầu phụ nữ tham gia vào quá trình thiết kế và lập kế hoạch một cách thiết thực và hưởng lợi công bằng trong chi trả sẽ là xúc tác cho các chuyển dịch theo hướng mà nhiều xã hội trong vùng đang vận hành.

Có những tiềm năng thực sự để cải thiện điều kiện của phụ nữ trong vùng, tuy nhiên cho đến nay các tổ chức quốc tế, các chính phủ, và những người thực thi dự án dường như đã bỏ qua cơ hội này. Báo cáo của cơ quan USAID mới đây, *Giới và REDD+: Phân tích khu vực Châu Á*, cho rằng: "Các thảo luận hiện nay về REDD+ còn đề cập chưa đủ mạnh về khía cạnh giới và các tác động của nó lên phụ nữ nông thôn, những người có rất ít hoặc hoàn toàn không có bất kỳ lựa chọn nào".

Phụ nữ phải được tham gia một cách mạnh mẽ hơn trong thiết kế và thực hiện chương trình REDD+ và phải được nhìn nhận là thành phần tham gia và sử dụng rừng hợp pháp – hoặc phải coi các quyền lợi của họ là hợp lệ, bởi thành công của REDD+ phụ thuộc vào đó. Nam giới và nữ giới có những kinh nghiệm, kiến thức và chiến lược khác nhau trong việc quản lý rừng. Thất bại trong việc kết hợp một nửa dân cư trong quản lý rừng sẽ ảnh hưởng nhân tiến đến an toàn lương thực, giảm nghèo, và về lâu dài đến sự thịnh vượng của rừng.

Regan Suzuki
REDD-Net Asia-Pacific Coordinator
RECOFTC – The Center for People and Forests
regan@recoftc.org

Cơ sở phương pháp tiếp cận Giới

Phương pháp **tiếp cận giới** khác biệt bởi nó tập trung vào cả hai đối tượng nam và nữ chứ không chỉ khu biệt nữ giới. Nó nhấn mạnh:

- Sự khác biệt giữa lợi ích của nam giới và nữ giới và cách biểu hiện của chúng như thế nào;
- Các quy ước và phả hệ quy định vị trí giữa người nam và người nữ trong gia đình, cộng đồng và rộng hơn là trong xã hội;
- Những sự khác biệt trong giới nữ và giới nam trên các phương diện độ tuổi, tài sản, dân tộc, và các yếu tố khác; và
- Vai trò giới thay đổi theo sự thay đổi của các xu hướng kinh tế, xã hội và công nghệ.

Khung bảo vệ quyền về Giới

Vấn đề người bản địa đã và đang được đề cập nhiều trong các thảo luận quốc tế về biến đổi khí hậu và REDD+, nhất là liên quan tới Tuyên bố của Liên hợp quốc về Quyền của Người bản địa (UNDRIP) và Quyết định 169 của tổ chức Lao động quốc tế (ILO). Tuy nhiên, không có một cố gắng tương tự nào kết nối REDD+ và các hoạt động biến đổi khí hậu với bảo vệ quyền lợi cụ thể của người phụ nữ.

Mặc dầu vậy, thực tế chúng ta đã có khung quốc tế quy định về điều này. Đó là Công ước về Loại trừ mọi hình thức phân biệt đối với nữ giới (CEDAW), được Đại hội đồng Liên hợp quốc thông qua năm 1979 và đây được coi như là một đạo luật quốc tế về quyền của nữ giới.

Khi chấp nhận tuân theo Công ước, các quốc gia cam kết thực hiện một loạt các biện pháp để chấm dứt mọi hình thức phân biệt đối với phụ nữ, bao gồm :

- Đưa nguyên tắc bình đẳng nam giới và nữ giới vào trong hệ thống pháp luật.
- Thiết lập các tòa án, cơ quan công lập để đảm bảo bảo vệ một cách có hiệu quả nữ giới trước mọi hình thức phân biệt; và.
- Bảo đảm loại trừ mọi hành động phân biệt nữ giới của các cá nhân, tổ chức và đoàn thể.

Một chiến lược quan trọng để hỗ trợ quyền và lợi ích của phụ nữ trong chương trình REDD+ là gắn các dự án REDD+ với các công ước của Liên Hợp quốc, như CEDAW, tương tự như các tiến bộ đã đạt được đối với vấn đề người bản địa trong UNDRIP.

Tạo nên sân chơi mới cho phụ nữ tại hội nghị Cancun?

Hội nghị quốc tế về Công ước khung của Liên hợp quốc về Biến đổi khí hậu lần thứ 16 (COP) được tổ chức tại Cancun vào tháng 12 năm 2010, đã thảo luận sâu hơn vấn đề phụ nữ trong biến đổi khí hậu so với các sự kiện trước đây. Cuộc hội ngộ lần này là một sự kiện lớn của giới nữ bởi những đóng góp đáng kể về giới trong Thỏa thuận Cancun và trong nội dung của REDD+ (trong đó có 8 khoản tham chiếu về phụ nữ và giới đã được trích dẫn), và cũng bởi sự hiện diện và lãnh đạo của nữ giới (các cuộc họp được chủ trì bởi hai người phụ nữ, chủ tịch điều hành của UNFCCC, bà Christiana Figueres và Chủ tịch hội nghị lần này, bà Patricia Espinosa của Mexico). Điểm sáng trong tuần là sự kiện bên lề hội thảo về vấn đề Lãnh đạo của Phụ nữ do cựu tổng thống Ireland, bà Mary Robinson chủ trì.

Trừ phi và cho đến lúc chúng ta hiểu rõ vai trò của phụ nữ trong chương trình REDD+, sẽ có những rủi ro đáng kể xung quanh việc REDD+ có thể gây khó khăn cho phụ nữ mà sinh kế phụ thuộc vào sử dụng rừng.

Jeannette Gurung,
Tổ chức phụ nữ về Thay đổi trong Quản lý tài nguyên thiên nhiên và Nông nghiệp (WOCAN), Mỹ.

Tại sao tất cả mọi người cần phải tham gia?

Trong các cộng đồng dân tộc thiểu số ở vùng nông thôn Cam-Pu-Chia, có sự khác nhau đáng kể về gỗ và lâm sản ngoài gỗ mà phụ nữ và nam giới sử dụng. Ví dụ dư mật ong. Việc khai thác mật ong khá nguy hiểm, bao gồm việc trèo cây và phải khéo léo trong việc lấy mật khỏi tổ mà không bị ong đốt quá nhiều. Phụ nữ là người chế biến mật ong và nam giới là người bán mật. Việc phân công lao động tương đối tốt

Heng Chinda,
Viện Học hỏi và Quản lý Tài nguyên thiên nhiên dựa trên cộng đồng, Cam-pu-chia

Có rất nhiều lựa chọn khác nhau liên quan đến quản lý và chọn giống cây rừng. Ví dụ, thợ rèn có thể thích các loại cây gỗ cứng, phù hợp cho việc tạo than; những nhóm tôn giáo có thể ưa chuộng các giống cây thiêng của tôn giáo; và những thầy thuốc địa phương có thể tìm kiếm các loại cây thuốc. Nếu thiếu đi quá trình có sự tham gia và toàn diện thì những nhu cầu của các nhóm, thường là những nhóm yếu và dễ bị tổn thương sẽ bị bỏ qua. Điều này tạo nên những hậu quả ảnh hưởng tới các quá trình giảm nghèo, an toàn lương thực và đa dạng sinh học.

Nhu cầu giữa nam và nữ cũng khác nhau. Nói chung, phụ nữ trong khu vực Châu Á – Thái Bình Dương ưa chọn các loại giống cây trồng cho đa lợi ích, đóng góp nhiều vai trò như có thể làm củi đun nấu, thức ăn cho gia súc, và an toàn lương thực. Người phụ nữ thường đánh giá cao các loại cây bụi, nhiều cành và khả năng chắn gió tốt hơn là cây lấy gỗ. Họ sẽ chọn các cây như cây me, các cây thuốc và một số lâm sản ngoài gỗ (quả, hạt, nhựa, và mật ong) mà họ có thể tự chế biến và đem bán vì họ không hoặc ít tham gia vào quá trình chế biến và bán sản phẩm gỗ. Nam giới trong khu vực lại có xu hướng chọn các loại cây có giá trị gỗ cao như bạch đàn, thông, tếch, keo, xoan.

Có sự cạnh tranh trực tiếp giữa các lựa chọn này. Theo những lựa chọn của phụ nữ về các loại cây đa tác dụng thì chiến lược kết hợp nông lâm nghiệp có hiệu quả cho quản lý rừng. Tuy vậy, các dự án REDD+ cho giá trị cao hơn với rừng carbon cao và do đó nông lâm kết hợp có thể ít hấp dẫn với các dự án REDD+. REDD+ đặt cược ưu tiên vào rừng trồng carbon cao so với các loại hình cây trồng đa tác dụng và “thân thiện với phụ nữ”.

Phỏng vấn REDD-Net: WOCAN

Phỏng vấn bà Jeannette Gurung, giám đốc điều hành của Tổ chức Phụ nữ vì sự thay đổi trong Nông nghiệp và Quản lý Tài nguyên thiên nhiên (WOCAN).

Câu hỏi: Tại sao REDD+ dường như là một phần quan trọng trong công tác hiện nay của WOCAN?

Trả lời: Việc đặt giới nữ ra bên ngoài và bỏ quên vấn đề giới trong REDD+ chính là lý do tại sao WOCAN ra đời, để lấp khoảng trống đó và đem lại nhận thức về vấn đề này. Chúng tôi hoạt động để xây dựng năng lực cho cán bộ nam, nữ chủ chốt, đi đầu với những kiến thức và kỹ năng có liên quan để lồng ghép vấn đề giới và để đảm bảo cho phụ nữ có một vai trò trong việc ra quyết định và chia sẻ lợi ích.

Câu hỏi: Dựa trên các kết luận trong báo cáo gần đây mà bà thực hiện cho USAID, Giới và REDD+: Một phân tích vùng châu Á, thì đâu là những điểm quan trọng nhất mà WOCAN thấy cần cân nhắc để REDD+ tiếp tục tiến lên phía trước?

Trả lời: Chúng tôi nhận thấy việc cần thiết phải gia tăng vận động chính sách mà WOCAN đang tiến hành trong chương trình REDD+. Chúng tôi cũng thấy cần có các dự án và chương trình thí điểm trong đó chỉ rõ các vấn đề giới được hiển thị như thế nào theo các cách vững chắc. Chúng tôi đang sử dụng báo cáo này một cách rộng rãi để xây dựng nhận thức trong các phần nội dung còn thiếu nghiêm trọng về giới của các sáng kiến REDD+ và để tác động để củng cố vấn đề này.

Để biết thêm thông tin về tổ chức WOCAN, xin hãy ghé thăm trang chủ www.wocan.org.

Trường hợp điển hình: Bếp nấu dùng nhiên liệu hiệu quả

Nếu phụ nữ được cân nhắc nhiều hơn nữa trong chương trình REDD+ và các dự án phát triển thì tiềm năng rõ rệt của loại bếp nấu sử dụng nhiên liệu hiệu quả để cải thiện cuộc sống của họ và giảm phá rừng hẳn sẽ là một sáng kiến có ưu tiên cao.

Khi xem xét các nguyên nhân của nạn phá rừng, một nhân tố quan trọng – liên quan đến giới – lại đang bị xem nhẹ. Sinh khối rừng đóng vai trò cực kỳ then chốt trong cuộc sống của người nghèo nông thôn ở các nước đang phát triển, là nguồn năng lượng chính cho đun nấu và sưởi ấm trong gia đình. Việc kiếm củi do phụ nữ và trẻ em thực hiện là chính; nam giới chỉ tham gia khi thu lượm củi để bán. Việc diện tích rừng giảm hoặc suy thoái làm cho trẻ em và phụ nữ phải bỏ nhiều thời gian hơn để kiếm củi, do đó có ít thời gian hơn cho các hoạt động khác như học hành của các bé gái.

Sẽ là sai lầm nếu giả định rằng việc thu nhặt củi quá bé nhỏ, không tác động đến mất rừng. Trên thực tế, như tại nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào, tiêu thụ củi đốt đã lên tới 2.4 triệu tấn/năm¹ trong khi đó khai thác rừng lấy gỗ chỉ đạt khoảng 600-1,000,000 tấn/ năm.² Ở các nước khối ASEAN³, nhìn chung tiêu thụ năng lượng sinh khối gỗ và các phế phẩm nông nghiệp chiếm tới 40% tổng tiêu thụ năng lượng.

Nguồn cung cấp năng lượng chất lượng thấp và các thiết bị chuyển hóa kém hiệu quả là những hiểm họa sức khỏe do ô nhiễm không khí trong nhà. Người phụ nữ làm việc gần với các nguồn đốt nóng này đặc biệt dễ bị ảnh hưởng. Hơn nữa, để tiết kiệm củi đốt, phụ nữ thường có xu hướng nấu các món ăn đòi hỏi cấp nhiệt ít. Hậu quả là các thức ăn có dinh dưỡng cao, chẳng hạn như đậu bị loại khỏi thực đơn, dẫn đến sự thiếu dinh dưỡng, đặc biệt đối với trẻ em. Việc giới thiệu và khuyến khích sử dụng bếp nấu sử dụng nhiên liệu hiệu quả là một sáng kiến có tác động lớn đến đời sống của người phụ nữ, cũng như đến điều kiện của rừng.

Ở nhiều nơi tại Trung Quốc, phụ nữ đóng vai trò quan trọng trong quản lý rừng. Bởi vì phụ nữ cũng có thể làm các công việc có liên quan tới rừng, ngoại trừ việc khai thác và vận chuyển gỗ, và các hoạt động này có thể được thu xếp phù hợp với thời gian biểu các công việc gia đình quan trọng của họ. Việc kết hợp này có thể còn được thực hiện nhiều hơn nếu các thanh khoản REDD (hoặc ít nhất một phần lớn đó) được chi trả thông qua các tổ chức phụ nữ địa phương.

Wu Shuirong,
Viện khoa học lâm nghiệp Trung Quốc

¹ Cục thống kê năng lượng Công hòa dân chủ nhân dân (CHDCND) Lào .

² Southavilay, T. Nghiên cứu về dòng gỗ và buôn bán gỗ. Dự án (Pha 1) Vùng CCHDCND Lào Quản lý môi trường, Giảm nghèo và Hỗ trợ kỹ thuật môi trường trong tiểu vùng sông Mekong (GMS).

³ Các quốc gia thành viên ASEAN: Brunei, Campuchia, Indonesia, Lào, Malaysia, Myanmar, Philipin, Singapore, Thái Lan và Việt Nam.

Các bài học xung quanh Vùng

Nepan: Lâm nghiệp cộng đồng và các lợi ích kép từ rừng

Theo một nghiên cứu, phụ nữ ở Nepan trong một số hoàn cảnh làm việc nhiều hơn nam giới 4-5 tiếng một ngày.⁴

Nếu rừng được quản lý tốt thì cuộc sống của phụ nữ sẽ tốt hơn nhiều. Do nhiều yếu tố ở Nepan, đẳng cấp gia đình, tôn giáo và việc nhóm khả già hơn được hưởng lợi có xu thế gia tăng. Nếu tích lũy carbon trở thành mục tiêu chính và duy nhất thì người nghèo và giới nữ sẽ bị đặt ra ngoài chứ không phải nhóm khá giả

Basundara Bhattarai,
Tổ chức Hành động
lâm nghiệp,
Nepan

Mặc dù phụ nữ là người quán xuyến tài chính trong gia đình nhưng họ lại không được đối xử như thế với quyền ra quyết định. Đẳng cấp xã hội hoàn toàn là yếu tố trong đó các gia đình nghèo hơn mà người phụ nữ phải làm việc bên ngoài có xu hướng phân bổ quyền và trách nhiệm cao hơn với các phụ nữ kiếm ra tiền

Rama Ale,
Hiệp hội phụ nữ
địa phương Quản
lý tài nguyên thiên
nhiên Himalayan
(HIMAWANTI),
Nepal

Lâm nghiệp cộng đồng trong một số trường hợp đã trao được quyền cho người phụ nữ theo những cách không ngờ. Tương tự như thế, REDD+ cũng có khả năng mang lại các lợi ích tích cực cho phụ nữ nếu nó được thiết kế tốt.

Là những người quản lý và sử dụng rừng chính, phụ nữ ở Nepan phụ thuộc nặng vào rừng để đáp ứng các nhu cầu sinh kế và tiêu dùng trong gia đình. Các nhóm phụ nữ đã rất tích cực trong các giai đoạn vận động ban đầu của phong trào lâm nghiệp cộng đồng ở Nepan. Họ đã tranh đấu quyết liệt cho sự đại diện bình đẳng trong bộ máy quản lý rừng cộng đồng và đã thành công trong việc giữ được 50% đại diện là phụ nữ.

Mặc dù phụ nữ Nepan nhận được những lợi ích vật chất rõ ràng từ lâm nghiệp cộng đồng, các thành viên nữ của Những nhóm Sử dụng lâm nghiệp cộng đồng (CFUGs) khẳng định rằng một trong những lợi ích quan trọng nhất mà họ có được là khả năng tham gia vào các hoạt động xã hội. Họ có thể tham gia vào ban lãnh đạo, dự các tập huấn và tham gia tích cực vào các hoạt động quản lý. Đối với họ, đây là những cơ hội để thoát ly gia đình và theo đuổi những phát triển cá nhân. Điều này có thể cũng mang lại nguồn tăng thu nhập khi mà công việc bên ngoài ngày càng được nhìn nhận và người phụ nữ ngày càng cải thiện vị trí của mình trong gia đình.

Một tác động tích cực nữa từ lâm nghiệp cộng đồng là đóng góp của nó tới các tổ chức có trách nhiệm và đáp ứng xã hội. Việc khích lệ sự tham gia bình đẳng của phụ nữ, nhóm Dalits, và các gia đình nghèo đã làm bình thường hóa sự tham gia của họ trong các quá trình ra quyết định ở cấp trung ương và cấp địa phương.

Với nhiều điểm tương đồng với lâm nghiệp cộng đồng, các dự án REDD+ đòi hỏi một sự tính toán ngân sách, giám sát carbon và quản lý minh bạch và có tính giải trình cao. Nếu thực hiện tốt, tất cả những điều này đều có khả năng lôi cuốn phụ nữ vào các hoạt động xã hội và tạo nên các thể chế có tính giới cao.

Điều gì xảy ra nếu không có sự tham gia của phụ nữ?

Ở nhiều khu vực trên thế giới, phụ nữ thường không được tham gia vào các quá trình ra quyết định. Trong một ví dụ tại Nepan, cán bộ tổ chức phi chính phủ đã yêu cầu một Nhóm sử dụng rừng cộng đồng (CFUG) mới thành lập phải có sự tham gia nhiều hơn nữa của nữ giới trong việc ra quyết định. Nhóm CFUG đã đáp ứng yêu cầu này một cách do dự và cho rằng các lợi ích của phụ nữ đã được các nhóm nam đại diện rồi.

Nhóm CFUG sau đó đã thiết lập nguyên tắc trong đó có luật tiếp tục cho phép thu nhặt củi đun nhưng chỉ được khai thác phần sinh khối khô. Nam giới trong cộng đồng không phải là người thu nhặt củi chính và họ không làm rõ điều này khi thông tin lại cho phụ nữ. Người phụ nữ, theo thói quen vẫn thu nhặt cả củi tươi và khô dẫn đến việc họ bị bắt giữ. Vì phụ nữ bị bắt, việc cõm nước không được chuẩn bị cho đến khi nam giới trong nhà lên tiếng khiếu nại đòi thả chị em. Ít nhất bài học đã được tiếp thu khi tước bỏ sự tham gia của phụ nữ trong quản lý rừng tại một nhóm CFUG.

⁴⁾ Nandini Azad. 1999. *Huy động giới – Chia khóa của An ninh sinh kế: Kinh nghiệm của IFAD ở Nam Á*. Rome: IFAD.

Afghanistan: Sử dụng REDD+ để trao quyền cho phụ nữ

Lịch sử nội chiến kéo dài ở Afghanistan đã tạo nên những hậu quả cả về suy thoái môi trường trầm trọng lẫn gây ra những điều kiện tiêu cực cho cộng đồng dân nông thôn, đặc biệt đối với phụ nữ. Ước tính 36% dân số Afghanistan sống trong đói nghèo vào cuối những năm 1990, trong số đó 70% là phụ nữ và trẻ em. Ở đất nước này, ít nhất có tới 70,000 hộ gia đình mà chủ hộ là phụ nữ, phần lớn họ góa chồng. Củi đốt là nguồn năng lượng chính trong các gia đình Afghanistan nhưng với độ che phủ của rừng bị thu hẹp trên 1.5% diện tích đất thì rõ ràng có khủng hoảng trong đáp ứng nhu cầu năng lượng cơ bản này. Phụ nữ và trẻ em gái, những người chịu trách nhiệm lo phần năng lượng cơ bản trong gia đình, phải chịu kết cục của khủng hoảng.

Chương trình REDD+ được đặt đúng chỗ nhằm đóng góp cả cho những thách thức về môi trường và xã hội mà người dân Afghanistan đang phải đối mặt. Chương trình có thể cung cấp một khung hỗ trợ phụ nữ nông thôn Afghanistan trồng lại rừng trên đất ngập và đất rừng đã bị suy thoái phần lớn do phải đáp ứng các nhu cầu năng lượng cơ bản. Những nhiệm vụ đi cùng chương trình này như tạo mới và chăm sóc vườn ươm cây giống, và đóng góp vào quản lý rừng là tất cả các hoạt động có thể được đến đáp thông qua chương trình REDD+ hoặc các hoạt động của Cơ chế phát triển Sạch (CDM).

Quan trọng nhất là, việc trồng cây được xem là hoạt động có tính đạo đức tối thượng trong đạo Hồi Islam và do đó vai trò của người phụ nữ phải lo cho nhu cầu năng lượng gia đình được tán thành theo tập quán văn hóa. Chính bởi vậy, không có sự mâu thuẫn nào xảy ra đối với việc phụ nữ trồng rừng ở Afghanistan. Sự tham gia của phụ nữ trong trồng mới và tái trồng rừng là một hoạt động đôi bên cùng có lợi ở Afghanistan.

Ấn độ: Một ngày trong đời của một phụ nữ nông thôn ở Orissa

Một ngày của phụ nữ nông thôn Ấn Độ trong mùa cấy lúa là thế nào? Nếu có thêm chương trình REDD+, thì họ phải thu xếp thế nào cho ổn thỏa với những việc thường nhật của mình? Dưới đây là ví dụ một ngày tiêu biểu của một phụ nữ nông thôn ở Orissa:

3.30 sáng	Ngủ dậy và lau rửa bếp lò
3.45 sáng	Pha cà phê
4.15 sáng	Quét dọn sân vườn
4.45 sáng	Cọ rửa chuồng gia súc
5.15 sáng	Chuẩn bị thức ăn
6.05 sáng	Mang theo thức ăn và ra đồng, bắt đầu gieo hạt
8.15 sáng	Ăn sáng trên đồng
8.30 sáng	Gieo hạt
1.00 chiều	Ăn trưa và nghỉ ngơi trên đồng
1.30 chiều	Gieo hạt
4.30 chiều	Về nhà
4.45 chiều	Chăm gia súc
5.15 chiều	Lấy nước từ giếng công cộng
6.00 chiều	Chuẩn bị thức ăn
7.00 chiều	Ăn tối
7.30 chiều	Chuẩn bị cho ngày hôm sau
8.30 chiều	Đi ngủ

⁵⁾ FAO. 1997. *Sự tham gia của phụ nữ trong các chương trình rừng quốc gia*, Phòng phát triển kinh tế xã hội, Tổ chức liên Nông nghiệp và lương thực của Liên hợp quốc (FAO).

⁶⁾ Hasan, Z. và P. Kant, 2011. *REDD ở Afghanistan: Trao quyền cho phụ nữ và tăng cường tiếp cận năng lượng*. Tờ tham luận IGREC số 20.

Các kiến nghị cho việc lồng ghép vấn đề giới trong chương trình REDD+⁷

1. Đưa các công cụ lồng ghép giới (bao gồm các phân tích và lập kế hoạch chiến lược về giới) trong tất cả các bước chuẩn bị và thực hiện REDD+.
2. Phát triển hệ thống theo dõi và đánh giá giới trong đó có đưa các tiêu chí giới vào các tiêu chuẩn và hướng dẫn hiện có của REDD+.
3. Nâng cao nhận thức về sự cần thiết phải nhìn nhận phụ nữ như một nhóm tham gia độc lập.
4. Xây dựng năng lực kỹ thuật và lãnh đạo của phụ nữ để trở thành “những người tiên phong” trong việc trao quyền cho phụ nữ.
5. Củng cố các tổ chức phụ nữ để họ có thể đàm phán các điều khoản về sự tham gia của họ trong các dự án REDD+ (ví dụ như vay vốn và hỗ trợ kỹ thuật).
6. Bắt buộc tỉ lệ thành viên nữ ít nhất là 30% trong ban lãnh đạo.
7. Giải quyết các vấn đề về quyền hưởng dụng để đảm bảo việc chính thức thừa nhận quyền của người phụ nữ gắn với carbon và các sản phẩm từ rừng.
8. Phát triển hệ thống phân bổ lợi ích có thừa nhận và chi trả cho các đóng góp của người phụ nữ.
9. Thực hành các dự án thí điểm áp dụng cách tiếp cận Chi trả cho Dịch vụ Sinh thái (PES) chi trả cho phụ nữ vì những kiến thức và vai trò của họ dưới danh nghĩa người quản lý rừng.
10. Phân tích và phát triển các phát kiến từ các dự án thí điểm tạo thu nhập cho phụ nữ nông thôn từ carbon rừng.

Để có thông tin thêm, xin các bạn hãy ghé thăm trang chủ www.redd-net.org.

⁷ Dựa theo các kiến nghị trong bản dự thảo báo cáo : USAID Giới và REDD+: Đánh giá vùng của Jeannette Gurung, Kalpana Giri, và Abidah Setyowati.

